

Eesti Statistikaalsetsi 21. konverents

“Registrid ja rahvaloendus”

24.–25. märtsil 2009 Rahandusministeeriumi koolituskeskuses, Suur-Ameerika 1

AJAKAVA

24. märts

9.30–10.00 Registreerumine ja hommikukohv

KONVERENTSI AVAMINE

10.00–10.45 **Ene Ergma** (Riigikogu esimees)
Tea Varrak (Rahandusministeeriumi kantsler)
 “Kas registrid või loendus?” — **Urve Palo** (Rahvastikuminister)

RAHVALOENDUSE EESMÄRGID

10.45–11.15 “Registrid ja loendused riigi statistikasüsteemis” — **Ene-Margit Tiit** (rahva ja eluruumide loenduse teadusnõukogu esimees, Statistikaamet)
 Käsitletakse registrite ja (rahva)loenduste eesmärgi, registrite kasutamist (rahva)loendustes ja vastupidi — loenduste kasutamist registrite loomiseks ning korrastamiseks, selle ülesandega seotud juriidilisi ja eetilisi probleeme. Peatutakse ka statistiliste registrite eripäral.

11.15–11.45 “Rahvaloendus kui võimalus registriandmete täiendamiseks ja parandamiseks” — **Karl Laas** (Siseministeeriumi asekancler)
 Kui registriandmed on käibe väljendi kohaselt ebatäpsed, siis kuidas neid parandada ning kas registriandmete kvaliteeti on võimalik parandada rahvaloenduse käigus? Millised tehnoloogilised lahendused ja seadus- ja andlikud muudatused võiksid juba praegu luua eeldusi tulevaste üksnes registripõhisteks rahvaloendusteks?

11.45–12.00 “Statistika vajadus ja hind poliitikakujundamises” — **Margus Sarapuu** (Justiitsministeeriumi kantsler)
 Poliitikakujundamiseks, aga ka teaduse tegemiseks on vaja informatsiooni, kuid mitte iga hinnaga. Üks infoallikas on olnud rahvaloendus, mida korraldatakse 10-aastase tsükliga. Arvestades rahvaloenduse andmete kvaliteeti ja väga pikka ajavahemikku rahvaloenduste vahel, ei ole selle info väärtus kõikide valdkondade jaoks üheselt arusaadav.

12.00–12.20 “Eesti 2011. aasta rahvaloenduse meetod: andmekogumine ja registripõhisus” — **Allan Puur** (Tallinna Ülikooli Eesti Demograafia Instituudi direktor), **Tiit Tammaru** (Tartu Ülikooli Välis-Eesti uuringute keskuse juhataja)
 Rahvaloendus on riikide tegevuse planeerimise keskne andmeallikas. Üleminek andmekogumiselt registripõhisele loendusele eeldab registri vastavust rahvaloenduse nõuetele ja on pikaajaline süsteemne protsess — seetõttu on vajalik loenduse ja registrite paralleelne arendamine.

12.20–13.30 Lõuna

REGISTRID JA ANDMEKOGUD

13.30–14.00 “Registrite koosvõime” — **Uuno Vallner** (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi infotehnoloogia arhitektuuri talituse juhataja)
 Koosvõime all mõistetakse dispaarsete ja erilaadsete registrite võimet suhelda vastastikku kasulike ja kokkulepitud ühiste eesmärkide saavutamiseks neid toetavate infosüsteemide andmevahetuse kaudu. Koosvõime raamistik on koosvõime saavutamise instrument ühiste elementidega: sõnastik, arusaamad, printsiibid, poliitika, juhendid, soovitusel, praktika. Koosvõime infrastruktuuriks on koosvõimet toetavad kindlustavad süsteemid.

- 14.00–14.15** **“Avalik teave ja isikuandmed registrites” — Viljar Peep** (Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor)
Tutvustatakse Andmekaitse Inspektsiooni prioriteete registre vallas, eriti rahvaloenduse korraldamisel.
- 14.15–14.45** **“Rahvastikuregister — rahvastikustatistika alustala” — Enel Pungas** (Siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna juhataja)
Rahvastikuregister ei ole veel kümmetki aastat vana, kuid riigis kasvab iga päev vajadus selle andmete järele ja seetõttu ka suureneb nõudlikkus andmete kvaliteedi suhtes. Muuhulgas kasutatakse registri andmeid ka statistika tootmiseks. Ettekandes vaadeldakse seda, kuidas rahvastikuregister on tänasesse päeva jõudnud ning mida register sisaldab.
- 14.45–15.15** Kohvipaus
- 15.15–15.45** **“Riigi andmekogud versus statistilised andmestikud” — Heli Jaago** (Statistikaameti juhtivmetoodik)
Riigi andmekogudega seonduvat reguleerib avaliku teabe seadus, statistiliste andmetikega seonduvat aga riikliku statistika seadus. Riigi andmekogud on riigi infosüsteemi osa, samuti on seda riikliku statistika tegemise protsess. Ettekandes antakse ülevaade peamistest kitsaskohtadest seoses riigi andmekogude andmete vastandumisega statistilistele andmetikele.
- 15.45–16.00** **“Registrite kasutamisest valikuuringutes” — Kaja Sõstra** (Statistikaameti metoodika osakonna juhataja)
Selgitatakse, kuidas registriandmeid on võimalik kasutada valimite võtmiseks, kaalude arvutamiseks, imputeerimiseks ja ka piirkondliku statistika tegemiseks.
- 16.00–16.30** **“Rahvastikuteave ja selle hankimise teed: registrite ja vaatluste seostamine” — Kaljo Laas** (PhD)
Esmalt on vaatluse all rahvastikuteabe kasutamise võimalused. Käsitletakse rahvastikuteabe hankimise viise ning tuuakse välja see teave, mida saame vaid loendusest. Tehakse järeldus, et loenduse eesmärk ei saa olla elanike arvu selgitamine, selleks tuleb loenduse abil registrit korrastada.
- 16.30–17.30** **Ümarlaud “Registrid ja rahvaloendus: vastastikune mõju” — juhatab Priit Potisepp** (Statistikaameti peadirektor)

25. märts

RAHVALOENDUSE KORRALDAMINE

- 9.00–9.30** **“Raskesti mõõdetavad teemad loendusel” — Diana Beltadze** (Statistikaameti rahva ja eluruumide loenduse projektijuht)
Mõnest terminist võidakse loenduse ankeedi täitmisel erinevalt aru saada, põhjuseks võib olla teema tundlikkus, raskesti mõistetavus, kompleksus jne. Sellised „rasked“ teemad on näiteks eluruumi tüüp, leibkonna koosseis ja alaline elukoht. Järgmise loenduse ettevalmistamisel tuleb enam tähelepanu pöörata elanike informeerimisele ja loendajate koolitusele.
- 9.30–9.55** **“Asukohainfoga seotud loendustulemused” — Diana Makarenko-Piirsalu** (Statistikaameti juhtivspetsialist)
Ajavahemikul 1881–2009 on haldus- ja asustusüksused Eesti territooriumil oluliselt muutunud ja praegu on praktiliselt võimatu eri aastate loendustulemusi ruumiliselt võrrelda. Ettekandes vaadeldakse, kuidas loendustulemused asukohaga seostada ja mida registrites täiendada, et tagada erinevate loendustulemuste ajalis-territoriaalne võrdlus.
- 9.55–10.20** **“Etniliste vähemuste ränne Tallinnast ja Ida-Virumaa linnadest mujale Eestisse” — Tiit Tammaru** (Tartu Ülikooli Välis-Eesti uuringute keskuse juhataja)
Selgitatakse etniliste vähemuste ruumilise ümberpaiknemise muutusi taasiseseisvunud Eestis. Analüüs tugineb 2000. aasta rahvaloenduse anonüümsetele individuaalandmetele. Tulemused näitavad etniliste vähemuste madalat rändeintensiivsust võrreldes eestlastega, kuid valdav on lahkumine Tallinnast ja Ida-Virumaa linnadest mujale Eestisse.
- 10.20–10.40** **“1881. aasta rahvaloendusest Eesti- ja Liivimaal” — Tõnu Kollo** (Tartu Ülikooli professor)
29. detsembril 1881 korraldati Eesti-, Liivi- ja Kuramaal Balti rahvaloendus, mille kohta ilmusid põhjalikud kokkuvõtted eri viihikutena aastatel 1883–1886. Seega möödub 2011. aastal esimesest rahvaloendusest meie alal 130 aastat. Ettekandes antakse lühike ülevaade Eesti- ja Liivimaa andmestikust nimetatud trükistes.
- 10.40–11.10** Kohvipaus

INFOSÜSTEEMID RIIGI TEENISTUSES

- 11.10–11.40** **Margus Püüa** (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi riigi infosüsteemide osakonna juhataja)
- 11.40–12.10** **"Eesti hariduse infosüsteem" — Margus Kärner** (Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse andmekogude osakonna juhataja)
Tutvustatakse Eesti Hariduse Infosüsteemi ülesehitust, infovahetust teiste infosüsteemidega ja haldamist.
- 12.10–12.30** **"Eesti Haigekassa ravikindlustuse registri funktsioonid ja arengud" — Lii Pärj** (Eesti Haigekassa klienditeeninduse osakonna juhataja)
Eesti Haigekassa on pidevalt arendanud ravikindlustuse registrit ning juurutanud elektroonseid andmete edastamise lahendusi vähendamaks paberdokumentide esitamist. Et tagada registriandmete usaldusväärsus ning registripõhiste protsesside efektiivsem toimimine, on ravikindlustusandmete ja rahaliste hüvitiste menetlemine viidud üle ühtsele tarkvaralahendusele.
- 12.30–13.00** **"e-tervis on suur väljakutse igale riigile" — Kaja Kuivjõgi** (Sotsiaalministeeriumi e-tervise juht)
Avatakse e-tervise mõiste sisu, tutvustatakse Eesti viimaste aastate suuremaid ja olulisemad e-tervise projekte, nende eesmärgid ja tulemusi. Antakse ülevaade suurte projektide rakendamise kogemustest ning jätku-tegevustest e-tervise valdkonnas. Saab teavet riskidest ja võimalustest, mida e-tervise rakendamine endaga kaasa toob.
- 13.00–13.15** **KONVERENTSI LÕPETAMINE**
- 13.15–14.30** **Eesti Statistika seltsi üldkoosolek**

Konverents on tasuta

Registreerumine kuni 20. märtsini 2009 veebiaadressil <http://www.stat.ee/yritused>